P9_TA(2021)0240

Energiajärjestelmien integrointia koskeva EU:n strategia

Euroopan parlamentin päätöslauselma 19. toukokuuta 2021 energiajärjestelmien integrointia koskevasta EU:n strategiasta (2020/2241(INI))

(2022/C 15/05)

Euroopan parlamentti, joka

— ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 194 artiklan,

— ottaa huomioon 12. joulukuuta 2015 tehdyn Pariisin ilmastosopimuksen,

— ottaa huomioon YK:n kestävän kehityksen tavoitteen 7 ”Varmistaa edullinen, luotettava, kestävä ja uudenaikainen energia kaikille”,

— ottaa huomioon 16. helmikuuta 2016 annetun komission tiedonannon ”Lämmitystä ja jäähdytystä koskeva EU:n strategia” (COM(2016)0051),

— ottaa huomioon 28. marraskuuta 2018 annetun komission tiedonannon ”Puhdas maapallo kaikille – Eurooppalainen visio kukoistavasta, nykyaikaisesta, kilpailukykyisestä ja ilmastoneutraalista taloudesta” (COM(2018)0773),

— ottaa huomioon 11. joulukuuta 2019 annetun komission tiedonannon Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta (COM(2019)0640),

— ottaa huomioon 19. helmikuuta 2020 annetun komission tiedonannon Euroopan datastrategiasta (COM(2020)0066),

— ottaa huomioon 10. maaliskuuta 2020 annetun komission tiedonannon Euroopan uudesta teollisuusstrategiasta (COM(2020)0102),

— ottaa huomioon 8. heinäkuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Käyttövoimaa ilmastoneutraalille taloudelle: EU:n energiajärjestelmän integrointistrategia” (COM(2020)0299),

— ottaa huomioon 8. heinäkuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Vetystrategia ilmastoneutraalille Euroopalle” (COM(2020)0301),

— ottaa huomioon 17. syyskuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”EU:n ilmastotavoite vuodelle 2030 entistä korkeammalle – Panostetaan ilmastoneutraaliin tulevaisuuteen ihmisten hyväksi” (COM(2020)0562),

— ottaa huomioon 14. lokakuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”Euroopan rakennusten perusparannusaalto – ympäristöystävällisempiä rakennuksia, lisää työpaikkoja ja parempaa elämänlaatua” (COM(2020)0662),

— ottaa huomioon 14. lokakuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”EU:n strategia metaanipäästöjen vähentämiseksi” (COM(2020)0663),

— ottaa huomioon 14. lokakuuta 2020 annetun komission kertomuksen energiaunionin tilasta (COM(2020)0950),

— ottaa huomioon 14. lokakuuta 2020 annetun komission kertomuksen puhtaan energian alan kilpailukyvyn edistymisestä (COM(2020)0953),

— ottaa huomioon 14. lokakuuta 2020 annetun komission kertomuksen edistymisestä energiatehokkuudessa (COM(2020)0954),

— ottaa huomioon 14. lokakuuta 2020 annetun komission kertomuksen ”Uusiutuvan energian tilannekatsaus” (COM(2020)0952),

— ottaa huomioon 14. lokakuuta 2020 annetun komission kertomuksen ”Energian hinnat ja kustannukset Euroopassa” (COM(2020)0951),

— ottaa huomioon 19. marraskuuta 2020 annetun komission tiedonannon ”EU:n strategia avomerellä tuotettavan uusiutuvan energian potentiaalin valjastamiseksi ilmastoneutraalin tulevaisuuden tarpeisiin” (COM(2020)0741),

Keskiviikko 19. toukokuuta 2021

— ottaa huomioon 25. kesäkuuta 2019 annetut neuvoston päätelmät energiajärjestelmien tulevaisuudesta energiaunionissa, jotta varmistetaan energiasiirtymä sekä vuoteen 2030 ja sitä pidemmälle ulottuvien energia- ja ilmastotavoitteiden saavuttaminen,

— ottaa huomioon 11. joulukuuta 2020 annetut neuvoston päätelmät EU:n uudesta vuoden 2030 ilmastotavoitteesta,

— ottaa huomioon 12. joulukuuta 2019 annetut Eurooppa-neuvoston päätelmät,

— ottaa huomioon neuvoston puheenjohtajavaltion Itävallan Linzissä 17. ja 18. syyskuuta 2018 käynnistämän vetyaloitteen,

— ottaa huomioon neuvoston puheenjohtajavaltion Romanian Bukarestissa 1. ja 2. huhtikuuta 2019 käynnistämän aloitteen, joka koskee Euroopan kestävää ja älykästä kaasuinfrastruktuuria,

— ottaa huomioon energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan yhteisön kehyksen uudistamisesta 27. lokakuuta 2003 annetun neuvoston direktiivin 2003/96/EY ([1]),

— ottaa huomioon paristoista ja akuista sekä käytetyistä paristoista ja akuista ja direktiivin 91/157/ETY kumoamisesta 6. syyskuuta 2006 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/66/EY ([2]),

— ottaa huomioon Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien suuntaviivoista ja päätöksen N:o 1364/2006/EY kumoamisesta sekä asetusten (EY) N:o 713/2009, (EY) N:o 714/2009 ja (EY) N:o 715/2009 muuttamisesta 17. huhtikuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 347/2013 ([3]) (TEN-E-asetus),

— ottaa huomioon Verkkojen Eurooppa -välineen perustamisesta sekä asetuksen (EU) N:o 913/2010 muuttamisesta ja asetusten (EY) N:o 680/2007 ja (EY) N:o 67/2010 kumoamisesta 11. joulukuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1316/2013 ([4]) (Verkkojen Eurooppa -välinettä koskeva asetus), jota tarkistetaan parhaillaan,

— ottaa huomioon vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta 22. lokakuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/94/EU ([5]),

— ottaa huomioon energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 663/2009 ja (EY) N:o 715/2009, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 94/22/EY, 98/70/EY, 2009/31/EY, 2009/73/EY, 2010/31/EU, 2012/27/EU ja 2013/30/EU, neuvoston direktiivien 2009/119/EY ja (EU) 2015/652 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 525/2013 kumoamisesta 11. joulukuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1999 ([6]),

— ottaa huomioon uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä 11. joulukuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/2001 ([7]) (uusiutuvia energialähteitä koskeva direktiivi)

— ottaa huomioon pakkauksista ja pakkausjätteestä annetun direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta 11. joulukuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/2002 ([8]) (energiatehokkuusdirektiivi),

— ottaa huomioon sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta 5. kesäkuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/944 ([9]),

---

([1]) EUVL L 283, 31.10.2003, s. 51.
([2]) EUVL L 266, 26.9.2006, s. 1.
([3]) EUVL L 115, 25.4.2013, s. 39.
([4]) EUVL L 348, 20.12.2013, s. 129.
([5]) EUVL L 307, 28.10.2014, s. 1.
([6]) EUVL L 328, 21.12.2018, s. 1.
([7]) EUVL L 328, 21.12.2018, s. 82.
([8]) EUVL L 328, 21.12.2018, s. 210.
([9]) EUVL L 158, 14.6.2019, s. 125.

— ottaa huomioon sähkön sisämarkkinoista 5. kesäkuuta 2019 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/943 ([10]),

— ottaa huomioon toisen polttokenno- ja vety-yhteisyrityksen perustamisesta 6. toukokuuta 2014 annetun neuvoston asetuksen (EU) N:o 559/2014 ([11]),

— ottaa huomioon 14. maaliskuuta 2019 antamansa päätöslauselman ilmastonmuutoksesta: eurooppalainen visio kukoistavasta, nykyaikaisesta, kilpailukykyisestä ja ilmastoneutraalista taloudesta Pariisin sopimuksen mukaisesti ([12]),

— ottaa huomioon 28. marraskuuta 2019 antamansa päätöslauselman ilmasto- ja ympäristöhätätilasta ([13]),

— ottaa huomioon 28. marraskuuta 2019 antamansa päätöslauselman vuonna 2019 Madridissa Espanjassa järjestettävästä YK:n ilmastokokouksesta (COP 25) ([14]),

— ottaa huomioon 15. tammikuuta 2020 antamansa päätöslauselman Euroopan vihreän kehityksen ohjelmasta ([15]),

— ottaa huomioon 2. heinäkuuta 2020 antamansa päätöslauselman kattavasta EU:n lähestymistavasta energian varastointiin ([16]),

— ottaa huomioon 10. heinäkuuta 2020 antamansa päätöslauselman Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien suuntaviivojen tarkistamisesta ([17]),

— ottaa huomioon työjärjestyksen 54 artiklan,

— ottaa huomioon liikenne- ja matkailuvaliokunnan lausunnon,

— ottaa huomioon teollisuus-, tutkimus- ja energiavaliokunnan mietinnön (A9-0062/2021),

A. ottaa huomioon, että parlamentti, neuvosto ja komissio ovat hyväksyneet tavoitteen ilmastoneutraalista taloudesta vuoteen 2050 mennessä Pariisin sopimuksen mukaisesti sekä oikeudenmukaisuuden ja parhaan saatavilla olevan tieteellisen tiedon pohjalta, jotta maapallon lämpötilan nousu saataisiin rajoitettua 1,5 celsiusasteeseen esiteolliseen tasoon verrattuna;

B. ottaa huomioon, että komissio on ehdottanut kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä koskevaa yhteistä tavoitetta, joka on vähintään 55 prosenttia vuoteen 2030 mennessä, kun taas parlamentti on hyväksynyt tavoitteen vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 60 prosenttia vuoteen 2030 mennessä;

C. ottaa huomioon, että energiaunionin tilaa vuonna 2020 koskevasta kertomuksesta käy ilmi, että energian kysyntä on EU:ssa yleisesti vähenemässä mutta on kasvussa tietyillä aloilla, kuten liikenteessä sekä tieto- ja viestintätekniikassa;

D. ottaa huomioon, että rakennusten osuus EU:n kokonaisenergiankulutuksesta on noin 40 prosenttia ja energian kasvihuonekaasupäästöistä 36 prosenttia ja että tieto- ja viestintätekniikan osuus maailmanlaajuisesta sähkönkulutuksesta on 5–9 prosenttia;

E. ottaa huomioon, että 70 prosenttia EU:ssa vuonna 2017 käytetystä primäärienergiasta oli peräisin fossiilisista polttoaineista (öljy, maakaasu ja hiili) ([18]);

F. ottaa huomioon, että Kansainvälinen energiajärjestö arvioi, että noin kolmannes maailman metaanipäästöistä on peräisin energia-alalta;

G. ottaa huomioon, että ilmastoneutraaliuden saavuttaminen edellyttää siirtymistä pitkälti fossiilisiin polttoaineisiin perustuvasta järjestelmästä kohti erittäin energiatehokasta ilmastoneutraalia ja uusiutuviin energialähteisiin perustuvaa järjestelmää;

H. katsoo, että energiajärjestelmien integrointi tarkoittaa koko energiajärjestelmän suunnittelua ja toiminnan koordinointia, joka kattaa erilaiset energiankantajat ja niihin liittyvän infrastruktuurin sekä kaikki loppukuluttajat;

([10]) EUVL L 158, 14.6.2019, s. 54.
([11]) EUVL L 169, 7.6.2014, s. 108
([12]) EUVL C 23, 21.1.2021, s. 11.
([13]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2019)0078.
([14]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2019)0079.
([15]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2020)0005.
([16]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2020)0198.
([17]) Hyväksytyt tekstit, P9_TA(2020)0199.
([18]) Eurostat 2019 report on energy, transport and environment statistics: https://ec.europa.eu/eurostat/documents/3217494/10165279/KS-DK-19-001-EN-N.pdf/76651a29-b817-eed4-f9f2-92bf692e1ed9

Keskiviikko 19. toukokuuta 2021

I. ottaa huomioon, että energiajärjestelmien integrointi voi vastata moniin energiakäänteestä johtuviin haasteisiin ja erityisesti energiaverkkojen hiilestä irtautumisen, optimoinnin ja tasapainottamisen haasteeseen ja takaa siten toimitusvarmuuden ja edistää EU:n strategista riippumattomuutta;

J. ottaa huomioon, että energiaverkkojen kaksitahoinen vihreä siirtymä ja digitaalinen siirtymä edellyttävät ennennäkemättömiä julkisia ja yksityisiä investointeja infrastruktuurin nykyaikaistamiseen ja tarvittaessa uuden infrastruktuurin käyttöönottoon sekä investointeja rakennusten kunnostamiseen ja tutkimukseen ja kehittämiseen;

K. ottaa huomioon, että energiajärjestelmän integrointi voi nopeuttaa siirtymistä ilmastoneutraaliin talouteen ja että samalla olisi pyrittävä pitämään EU:n kansalaisille, viranomaisille ja yrityksille aiheutuvat kustannukset realistisissa rajoissa ja vahvistamaan energiavarmuutta, suojelemaan terveyttä ja ympäristöä sekä edistämään kasvua, innovointia ja maailmanlaajuista johtoasemaa teollisuudessa; toteaa, että energia-alan kustannustehokas integrointi on toteutettava;

L. ottaa huomioon, että asetuksen (EU) 2018/1999 mukaisesti energiatehokkuus etusijalle -periaate olisi pantava tehokkaasti täytäntöön kaikessa energian tarjonnan ja kysynnän suunnittelussa sekä politiikka- ja investointipäätöksissä, mikä tarkoittaa, että kaikkia päätöksiä olisi arvioitava järjestelmällisesti suhteessa vaihtoehtoisiin kustannustehokkaisiin, teknisesti, taloudellisesti ja ympäristön kannalta kestäviin energiatehokkuustoimenpiteisiin;

M. ottaa huomioon, että covid-19-kriisi on osoittanut, että on ratkaisevan tärkeää pystyä turvautumaan turvalliseen ja joustavaan energiajärjestelmään; ottaa huomioon, että sähkön ja lämmön lisäkustannukset ovat lisänneet kotitalouksien paineita;

1. tukee komission tiedonannossaan energiajärjestelmän integrointistrategiasta esittämää linjaa, jonka mukaan etusijalle asetetaan energiatehokkuuden ja säästöjen porrastaminen, loppukäytön hiilestä irtautuminen suoran sähköistämisen avulla, uusiutuviin energialähteisiin perustuvat ja vähähiiliset polttoaineet käyttökohteille, joilla ei ole muuta vaihtoehtoa; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan, että johdonmukainen pitkän aikavälin lähestymistapa pannaan täytäntöön solidaarisuuden ja yhteistyön hengessä ja että asianomaisia teollisuudenaloja ja koko yhteiskuntaa varten laaditaan vakaa sääntelykehys; korostaa, että yksityisellä sektorilla on julkisen sektorin ohella keskeinen rooli tämän strategian onnistumisessa ja tehokkaassa täytäntöönpanossa ja että se tukee sellaisen energiajärjestelmän rakentamista, joka ohjaa EU:ta ilmastoneutraaliuteen viimeistään vuoteen 2050 mennessä;

2. on vakuuttunut, että tällainen strategia voi auttaa unionia määrittämään etenemisreittinsä, jotta se voi saavuttaa ilmastotavoitteensa, ja säilyttämään samalla energian saatavuuden, kohtuuhintaisuuden ja toimitusvarmuuden, kun kehitetään kiertoon perustuva, erittäin energiatehokas, integroitu, yhteenliitetty, häiriönsietokykyinen, älykäs, multimodaalinen, oikeudenmukainen ja hiilestä irtautunut järjestelmä; korostaa, että tässä strategiassa olisi erityisesti covid-19-pandemian jälkimainingeissa esitettävä visio, jolla tuetaan ilmastoneutraalia taloutta ja vahvistetaan samalla energiavarmuutta ja kilpailukykyä, lisätään työpaikkoja ja pieniä ja keskisuuria yrityksiä (pk-yrityksiä), suojellaan terveyttä ja ympäristöä ja edistetään myös kestävää kasvua ja innovointia;

3. muistuttaa, että on tärkeää ottaa huomioon kansallisten energiajärjestelmien moninaisuus ja haasteet; kannustaa komissiota tutkimaan erilaisia hiilestä irtautumisen väyliä, jotka voivat auttaa kutakin jäsenvaltiota käyttämään tehokkaimpia hiilestä irtautumiseen tähtääviä ratkaisuja tarpeidensa ja resurssiensa mukaisesti;

Energiajärjestelmien optimoinnin ja hiilestä irtautumisen varmistaminen

4. toistaa tukevansa energiatehokkuus etusijalle -periaatetta, mikä tarkoittaa sitä, että energian säästäminen ja tehokkuusedut on asetettava etusijalle; muistuttaa, että kiertotalous ja mahdollisuuksien mukaan suora sähköistäminen ovat tärkeä askel kohti hiilestä irtautumista; korostaa tarvetta kehittää häiriönsietokykyinen ja ilmastoneutraali energiajärjestelmä, jossa otetaan huomioon kustannustehokkuuden periaate; tähdentää, että tarvitaan ilmastoystävällisiä ratkaisuja, jotka mahdollistavat energiatehokkaimpien ja kustannustehokkaimpien teknologioiden menestymisen markkinoilla ja auttavat pienentämään hiilijalanjälkeä ja edistävät osaltaan energiaomavaraisuutta unionissa;

5. korostaa energiatehokkuustoimien lisäämisen lukuisia etuja, kuten riippuvuuden vähenemistä energiantuonnista, alhaisempia kulutuslaskuja, teollisuuden parempaa kilpailukykyä sekä yleisiä ilmasto- ja ympäristöhyötyjä;

6. kehottaa komissiota arvioimaan mahdollisuutta soveltaa energiatehokkuus etusijalle -periaatetta unionin lainsäädännön ja menetelmien tulevissa tarkistuksissa ja uusissa aloitteissa, erityisesti skenaarioiden ja infrastruktuurin suunnittelun ja kustannus-hyötyanalyysin osalta, sekä antamaan suosituksia jäsenvaltioille niiden kansallisesta lainsäädännöstä;

7. panee merkille suuren energiankulutuksen vesialalla; kehottaa komissiota harkitsemaan energiatehokkuustoimenpiteitä EU:n vesialalle ja mahdollisuutta käyttää käsiteltyä jätevettä paikan päällä uusiutuvan energian lähteenä energiajärjestelmän integroinnissa;

8. panee merkille, että jäsenvaltiot ja koko unioni eivät ole edistyneet riittävästi energiatehokkuuden ja rakennusten kunnostamisen alalla, kuten energiatehokkuuden edistymistä koskevassa vuoden 2020 kertomuksessa todetaan; kehottaa komissiota tarkistamaan energiatehokkuusdirektiivissä asetettuja tavoitteita ja mukauttamaan ne ilmastotavoitteisiin perusteellisen vaikutustenarvioinnin jälkeen ottaen samalla huomioon sen suositukset osana energiaunionin hallintoprosessia ja ilmastotavoitesuunnitelmaa; kehottaa komissiota tarkistamaan nykyisiä toimenpiteitä ja hyväksymään kohdennetumpia politiikkatoimia erityisesti sellaisilla aloilla, joilla edistyminen on ollut riittämätöntä, kuten liikenne; pitää tässä yhteydessä myönteisenä rakennusten perusparannusaaltoa koskevaa strategiaa ja rakennusten energiatehokkuudesta annetun direktiivin 2010/31/EU ja energiatehokkuudesta annetun direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta 30. toukokuuta 2018 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2018/844 tulevaa tarkistusta ([19]); muistuttaa, että on tärkeää arvioida tarkistettujen tavoitteiden vaikutuksia yrityksiin, erityisesti pk-yrityksiin;

9. kehottaa komissiota ulottamaan energiatehokkuuden periaatteen koko arvoketjuun ja kaikkiin loppukäyttökohteisiin kustannustehokkaana keinona vähentää päästöjä; kehottaa komissiota ehdottamaan konkreettisia aloitteita energiahävikin vähentämiseksi siirto- ja jakeluverkoissa tarkistamalla TEN-E-asetusta ja toimista kaasun toimitusvarmuuden turvaamiseksi ja asetuksen (EU) N:o 994/2010 kumoamisesta 25. lokakuuta 2017 annettua asetusta (EU) 2017/1938 ([20]);

10. suhtautuu myönteisesti EU:n uuteen metaanistrategiaan; muistuttaa, että on erittäin tärkeää ottaa nopeasti käyttöön metaanipäästöjen seurantajärjestelmiä, jotka perustuvat Copernicus-ohjelmassa kehitettyjen kaltaisiin satelliittiseurantateknologioihin; kehottaa komissiota ehdottamaan toimenpiteitä, joilla jatketaan metaanipäästöjen vähentämistä energia-alalla; suhtautuu myönteisesti komission ehdotukseen tehdä mittauksesta, raportoinnista ja todentamisesta sekä vuotojen havaitsemisesta ja korjaamisesta pakollisia;

11. korostaa teollisista prosesseista, biojätteestä, rakennuksista ja datakeskuksista peräisin olevan jätteen, erityisesti energian ja hukkalämmön, uudelleenkäyttöön liittyviä mahdollisuuksia; painottaa maataloudesta, elintarvikkeiden kulutuksesta ja metsätaloudesta peräisin olevan energian kestävää tuotantoa; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita kehittämään tehokkaita kannustimia ja liiketoimintamalleja teollisuuden hukkalämmön ja väistämättömän hukkalämmön talteen ottamiseksi lämpöverkkoihin tai varastointiin jätepuitedirektiiviä tarkistettaessa ([21]);

12. kiinnittää huomiota lämmityksen ja jäähdytyksen hiilestä irtautumista koskevaan haasteeseen; kehottaa jatkamaan lämmitys- ja jäähdytysstrategian täytäntöönpanoa, myös uusiutuvia energialähteitä koskevan direktiivin ja energiatehokkuusdirektiivin tarkistamisen yhteydessä, sekä luomaan tälle suotuisan kehyksen valtiontuesta ympäristönsuojelulle ja energia-alalle annettujen suuntaviivojen ([22]) tarkistamisen yhteydessä; korostaa neljännen ja viidennen sukupolven tehokkaiden matalan lämpötilan kaukolämpöverkkojen potentiaalia; toteaa, että niillä voi olla merkittävä rooli kustannustehokkaassa hiilestä irtautumisessa kaupunki- ja teollisuusalueilla; pitää myönteisenä, että kaukolämmitys- ja kaukojäähdytysverkot voivat saada rahoitusta tarkistetun Verkkojen Eurooppa -välinettä koskevan asetuksen nojalla, ja kehottaa sisällyttämään ne TEN-E-asetukseen mahdollisina yhteistä etua koskevina hankkeina; kehottaa lisäksi komissiota ottamaan huomioon lämmitysinfrastruktuurin ja lämmön varastoinnin, kun se laatii verkkojen kehittämisen 10-vuotissuunnitelmat sekä sähkön siirtoverkonhaltijoiden eurooppalaista verkostoa (ENTSO-E) että kaasun siirtoverkonhaltijoiden eurooppalaista verkostoa (ENTSO-G) varten; panee huolestuneena merkille vanhojen ja tehottomien lämmitysjärjestelmien vähäisen korvaamisasteen; suhtautuu myönteisesti meneillään olevaan energiamerkintöjä sekä tilojen ja vedenlämmittimien ja jäähdytyslaitteiden ekologista suunnittelua koskevan sekundaarilainsäädännön tarkistamiseen; korostaa digitaalisten välineiden potentiaalia älykkään energianhallinnan kannalta, niin että samalla varmistetaan kyberturvallisuus ja tietosuoja;

13. muistuttaa, että energiasiirtymä edellyttää 520–575 miljardin euron vuotuisia infrastruktuuri-investointeja ja uusiutuvan energian tarkoituksenmukaista ja tehokasta käyttöönottoa; kehottaa komissiota kehittämään osallistavaa, integroitua ja realistista skenaariosuunnittelua, jossa tarkastellaan edelleen energiatehokkuutta ja energiajärjestelmän

([19]) EUVL L 156, 19.6.2018, s. 75.
([20]) EUVL L 280, 28.10.2017, s. 1.
([21]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2008/98/EY, annettu 19 päivänä marraskuuta 2008, jätteistä ja tiettyjen direktiivien kumoamisesta (EUVL L 312, 22.11.2008, s. 3).
([22]) Suuntaviivat valtiontuesta ympäristönsuojelulle ja energia-alalle.

integrointia Kestävä Eurooppa -investointiohjelman mukaisesti; toteaa, että on noudatettava kestävää sijoittamista helpottavasta kehyksestä 18. kesäkuuta 2020 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2020/852 ([23]) vahvistettuja kestävän investoinnin kriteereitä ja käytettävä rahoitusvälineitä, jotka ovat täysin vuoteen 2030 ulottuvien ilmasto- ja energiatavoitteiden ja viimeistään vuoteen 2050 mennessä saavutettavan ilmastoneutraaliuden tavoitteen mukaisia, jotta varmistetaan, ettei tehdä hukkainvestointeja; korostaa, että erilaisilla unionin ohjelmilla ja rahoitusvälineillä on keskeinen rooli energiakäänteen edistämisessä; korostaa tarvetta varmistaa, että maakaasun kaltaisten energialähteiden käyttö on luonteeltaan vain väliaikaista, kun tavoitteena on saavuttaa ilmastoneutraaliuden tavoite; korostaa, että järjestelmien integroinnissa olisi hyödynnettävä mahdollisimman paljon olemassa olevaa energiainfrastruktuuria, joka voi auttaa toteuttamaan kustannustehokkaan siirtymän monilla aloilla;

14. korostaa, että on tärkeää arvioida etukäteen ja ennakoida tarvetta energiatehokkuustoimenpiteisiin, järjestelmien integrointiin tai uuteen energiantuotanto- , yhteenliitettävyys-, siirto-, jakelu-, varastointi- ja muuntamisinfrastruktuuriin, jotta voidaan optimoida olemassa olevan energiainfrastruktuurin käyttö ilmastoneutraalissa taloudessa ja varmistaa samalla sen taloudellinen, ekologinen ja sosiaalinen toteutettavuus ja kustannustehokkuus sekä välttää lukkiutumisvaikutuksia ja hukkainvestointeja; korostaa, että on tärkeää, että ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi tarvittavissa teknologioissa noudatetaan teknologianeutraaliuden periaatetta, koska osa lähitulevaisuudessa tarvittavista teknologioista edellyttää edelleen investointeja tutkimukseen ja kehittämiseen; vaatii, että jokaiseen infrastruktuurihankkeeseen sisällytetään ennen rakentamista vaihtoehtoinen skenaario, joka perustuu kysynnän vähenemiseen ja/tai alan yhdentymiseen;

15. pitää myönteisenä uuden merellä tuotettavaa uusiutuvaa energiaa koskevan EU:n strategian julkaisemista; korostaa, että merellä sijaitsevien energiasaarekkeiden nopea kehittäminen on ratkaisevan tärkeää uusiutuvaa energiaa koskevan kapasiteettitavoitteen saavuttamiseksi vuoteen 2030 mennessä; katsoo, että tämä strategia tarjoaa mahdollisuuden lisätä uusiutuvan energian tuotantoa, lisätä sähkön suoraa käyttöä ja tukea epäsuoraa sähköistämistä esimerkiksi vedyn ja synteettisten polttoaineiden avulla; kehottaa siksi tarkistamaan kattavasti energiainfrastruktuuria koskevaa EU:n lainsäädäntöä ja kohdennetusti asiaa koskevia valtiontukisuuntaviivoja kaikkien uusiutuvien energialähteiden käyttöönoton edistämiseksi; korostaa kansalaisten, teollisuuden ja julkisen sektorin mahdollisuuksia hyödyntää enemmän aurinkoenergiaa jakeluvaiheessa; kehottaa jäsenvaltioita yksinkertaistamaan lupamenettelyjä ja poistamaan uusiutuvan energian tuotannon hallinnolliset esteet;

16. kehottaa komissiota hyödyntämään TEN-E-asetuksen tarkistamista tilaisuutena tehdä siitä täysin johdonmukainen ilmastoneutraaliuden tavoitteen kanssa; korostaa, että päästövähennysten, digitalisaation ja energiajärjestelmän integroinnin periaatteet olisi sisällytettävä asetuksen tavoitteisiin ja kymmenvuotiseen verkon kehittämissuunnitelmaan ja pidempi suunnitteluaikataulu olisi mukautettava ilmastoneutraaliustavoitteeseen, jotta voidaan muun muassa välttää hukkakustannukset; korostaa, että investoinnit olemassa olevan infrastruktuurin digitalisointiin voivat merkittävästi parantaa sen hallinnointia, kun käytetään digitaalisia kaksosia, algoritmeja tai tekoälyä; kannattaa asetuksen soveltamisalan laajentamista energiainfrastruktuuriin, kuten varastointiin ja vetyyn; kehottaa laatimaan integroidun ja koordinoidun verkkosuunnitelman, joka kattaa vähitellen kaikki energiankantajat ja infrastruktuurit; korostaa, että energiajärjestelmän infrastruktuuri olisi integroitava digitaali- ja liikennejärjestelmiin;

17. kehottaa komissiota ehdottamaan kunnianhimoisempia toimenpiteitä ja tavoitteita uusiutuvia energialähteitä koskevan direktiivin tarkistamisen yhteydessä, jotta uusiutuvan energian osuutta voidaan lisätä kaikilla aloilla perusteellisen vaikutustenarvioinnin perusteella; korostaa, että on mahdollisuuksien mukaan nopeutettava siirtymistä uusiutuviin energialähteisiin perustuvaan energiajärjestelmään ja nopeutettava loppukäyttöalojen sähköistämistä ottaen huomioon kustannukset ja energiatehokkuus;

18. on tyytyväinen ”Euroopan rakennusten perusparannusaalto” -strategian hyväksymiseen, jolla nopeutetaan energia- ja resurssitehokkuustoimenpiteiden käyttöönottoa ja uusiutuvien energialähteiden käytön lisäämistä rakennuksissa kaikkialla EU:ssa; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ottamaan huomioon energia-alan ja rakennusalan väliset synergiat ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi; korostaa, että nykyisen rakennuskannan kunnostaminen täydentää energiantuotannon hiilestä irtautumista;

19. panee merkille EU:n energiamarkkinoiden yhdentämisessä energiayhteisön sopimuspuolten energiamarkkinoihin tähän mennessä saavutetun edistyksen; korostaa, että on tärkeää edistää uusiutuvaa energiaa koskevaa yhteistyötä; korostaa tarvetta vahvistaa rajatylittävän yhteistyön mekanismeja uusiutuvia energialähteitä koskevan direktiivin tulevan tarkistamisen yhteydessä;

([23]) EUVL L 198, 22.6.2020, s. 13.

20. on tyytyväinen EU:n vetystrategian hyväksymiseen; korostaa, että etusijalle olisi asetettava uusiutuvan vedyn toimitusketjun kehittäminen Eurooppaan etulyöntiaseman, teollisuuden kilpailukyvyn ja energian toimitusvarmuuden tukemiseksi; on vakuuttunut siitä, että uusiutuva ja vähähiilinen vety voi auttaa vähentämään päästöjä, joista on vaikea päästä eroon, kuten teollisuusprosesseista ja raskaasta liikenteestä aiheutuvia päästöjä, joissa suora sähköistäminen saattaa olla vähäistä alhaisen kustannustehokkuuden tai teknisten, sosiaalisten ja ympäristöön liittyvien syiden vuoksi; muistuttaa, että on nopeutettava nykyisen vedyntuotannon hiilestä irtautumista; kannattaa Euroopan yhteistä etua koskevien tärkeiden vetyä koskevien hankkeiden käynnistämistä; kehottaa komissiota kehittämään kaasumaisten energiankantajien kattavan luokitus- ja sertifiointikehyksen, joka perustuu koko elinkaaren aikaisiin kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksiin ja kestävyyskriteereihin uusiutuvia energialähteitä koskevassa direktiivissä vahvistetun lähestymistavan mukaisesti; korostaa, että tällainen luokittelu on erittäin tärkeää markkinatoimijoille, viranomaisille ja kuluttajille; korostaa tarvetta kehittää vankat puitteet ja asianmukainen perustaso sen varmistamiseksi, että uusiutuvan energian tuotantokapasiteettia lisätään riittävästi suhteessa uusiutuvan vedyn tarpeeseen; kehottaa komissiota ottamaan nämä erilaiset tarpeet huomioon tulevissa lainsäädäntöehdotuksissaan; kehottaa komissiota takaamaan oikeudenmukaisen ja tehokkaan kilpailun kansainvälisiltä kumppaneilta tuotavan vedyn ja EU:ssa tuotetun vedyn välillä;

21. korostaa roolia, joka ympäristön kannalta turvallisella hiilidioksidin talteenotolla, varastoinnilla ja hyödyntämisellä (CCS/U) voisi olla Euroopan vihreän kehityksen ohjelman tavoitteiden saavuttamisessa; kannattaa yhdennettyjä politiikkatoimia edistettäessä sellaisten ympäristön kannalta turvallisten CCS/U-sovellusten käyttöönottoa, joilla saavutetaan kasvihuonekaasupäästöjen nettovähennys, jotta raskas teollisuus muutetaan ilmastoneutraaliksi, silloin kun suoria päästövähennysvaihtoehtoja ei ole saatavilla; panee merkille komission ehdotuksen kutsua koolle vuosittain eurooppalainen hiilidioksidin talteenottoa, hyödyntämistä ja varastointia käsittelevä foorumi osana puhtaan energian teollisuusfoorumia tutkimaan edelleen mahdollisuuksia tällaisten hankkeiden edistämiseksi; muistuttaa, että on tarpeen asettaa etusijalle suorat päästövähennykset ja toimet, joilla suojellaan ja lisätään EU:n luontaisia hiilinieluja ja -varastoja esimerkiksi kestävän metsänhoidon avulla;

22. korostaa, että liikenne voi olla merkittävä uusiutuvan energian käytön edistäjä; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ehdottamaan suotuisaa poliittista kehystä ja kunnianhimoisia tavoitteita, jotka perustuvat niiden teknologioiden teknologianeutraaliuteen, jotka ovat välttämättömiä ilmastoneutraaliuden saavuttamiseksi, jotta kaikki henkilö- ja tavaraliikennemuodot, mukaan lukien julkinen kalusto ja julkiset verkot, maantie-, meri-, sisävesi-, rautatie- ja lentoliikenne, voivat irtautua hiilestä oikeudenmukaisesti, kohtuuhintaisesti ja tasapainoisesti ennen kaikkea sähköistämisen avulla ja jos tämä ei ole mahdollista, kestävästi tuotettujen polttoaineiden avulla; pitää myönteisenä komission ilmoitusta ottaa käyttöön miljoona sähköajoneuvojen latauspistettä direktiivin 2014/94/EU tarkistamisen yhteydessä; kehottaa komissiota kannustamaan autonvalmistajia mahdollistamaan kaksisuuntaisen latauksen; korostaa tarvetta mukauttaa sähköistämisverkkoja ja vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuuria Euroopan ajoneuvokantaa varten sekä tukea muita jo käytettävissä olevia ratkaisuja, erityisesti liikenteen solmukohdissa; korostaa rajatylittävän liikenteen hiilestä irtautumista koskevan sisäisen yhteistyön mahdollisuuksia; korostaa tässä yhteydessä liikenneyhteisön ja komission ratkaisevaa roolia synergioiden luomisessa naapurimaiden kanssa ja liikenteen päästöjä koskevien EU:n normien siirtämisen nopeuttamisessa; korostaa julkisen liikenteen merkitystä energian kysynnän vähentämisessä ja tarvetta kehittää ja laajentaa vähähiilistä julkista liikennettä sekä kaupunki- että maaseutualueilla;

23. korostaa, että on olemassa aloja, joilla energiankulutus lisääntyy, kuten liikenneala, matkailuala ja tieto- ja viestintätekniikka-ala; tukee komissiota sen tutkiessa synergiaa, jota voidaan luoda kaukolämmityksen ja -jäähdytyksen ja väistämättömän hukkalämmön lähteiden välille; suhtautuu myönteisesti EU:n digitaalistrategiaan sisältyvään sitoumukseen tehdä datakeskuksista ilmastoneutraaleja vuoteen 2030 mennessä; kehottaa komissiota ehdottamaan toimintasuunnitelmaa, jonka mukaisesti matkailuala osallistuu energiajärjestelmien integrointiprosessiin niin, että pyritään muun muassa edistämään rautatiematkailua, pehmeää ja sähköistä liikkuvuutta ja perustamaan kiertoenergiayhteisöjä kestävän matkailun alalle;

Energiajärjestelmien tasapainon varmistaminen

24. toteaa, että sähköverkkojen tasapainon säilyttämisestä ja kysyntä- ja tuotantohuippujen hallinnasta tulee monimutkaisempaa, kun käytetään entistä hajautetumpaa ja uusiutuviin energialähteisiin perustuvaa tuotantotapaa, ja korostaa tässä yhteydessä kysyntäjouston, varastoinnin ja älykkään energianhallinnoinnin merkitystä; korostaa, että siirtymisellä hajautettuun energiantuotantoon on monia etuja: se voi edistää paikallisten energialähteiden käyttöä, mikä lisää paikallista energian toimitusvarmuutta ja yhteisöjen kehitystä ja yhteenkuuluvuutta tarjoamalla uusia tulonlähteitä ja luomalla uusia työpaikkoja; muistuttaa, että jäsenvaltiot voivat vapaasti päättää energialähteiden yhdistelmästään ja että sen monipuolisuus on olennaisen tärkeää toimitusvarmuuden kannalta;

Keskiviikko 19. toukokuuta 2021

25. korostaa, että yhteenliitännät ovat tärkeämpiä kuin koskaan, jotta voidaan varmistaa uusiutuvan energian siirto alueille, joilla kysyntä on suurin, ja tasapainottaa koko energiajärjestelmää; korostaa tarvetta maksimoida sähkökauppa ja panna täytäntöön velvoite käyttää vähintään 70 prosenttia olemassa olevasta yhteenliittämiskapasiteetista, josta säädetään asetuksen (EU) 2019/943 16 artiklan 8 kohdassa; korostaa, että komission ja asianomaisten jäsenvaltioiden olisi otettava käyttöön tehokkaita toimenpiteitä, joilla puututaan merienergian edellyttämien liitäntöjen puutteeseen, kun otetaan huomioon merellä tuotettavan energian kasvava merkitys yhdennetyssä energiajärjestelmässä;

26. pitää valitettavana, että monet jäsenvaltiot eivät olleet vielä saavuttaneet sähköverkkojen 10 prosentin yhteenliitäntäastetta koskevaa tavoitettaan vuoteen 2020 mennessä; suhtautuu myönteisesti komission ehdotukseen nostaa vuoteen 2030 ulottuva sähköverkkojen yhteenliitäntäastetta koskeva tavoite 15 prosenttiin edellyttäen, että sillä tuetaan paremmin kansallisia investointeja yhteistä etua koskevien hankkeiden luettelon avulla; kannustaa komissiota käynnistämään uudelleen yhteenliitäntäastetta koskevia tavoitteita käsittelevän asiantuntijaryhmän työn;

27. toteaa, että sähköverkkoinfrastruktuuria olisi edelleen parannettava digitalisoinnin ja automatisoinnin avulla, jotta järjestelmään saadaan joustoa ja jotta voidaan hyödyntää synergiaetuja muiden energiankantajien kanssa; suhtautuu myönteisesti komission ilmoitukseen energia-alan digitalisointia koskevasta toimintasuunnitelmasta, jolla pyritään kehittämään digitaalisille energiapalveluille kilpaillut markkinat, joilla varmistetaan tietosuoja ja suvereniteetti ja tuetaan investointeja digitaaliseen energiainfrastruktuuriin; korostaa, että älykkäät verkot mahdollistavat hajautetun ja joustavan uusiutuvan energian yleistymisen sekä hyvin yhteenliitetyn sähköjärjestelmän;

28. muistuttaa, että Euroopan energian varastointikapasiteetti on keskeinen joustavuuden ja toimitusvarmuuden lähde; korostaa tarvetta vähentää varastointilaitteiston asentamista koskevia sääntelyesteitä; kehottaa komissiota arvioimaan, miten energian muuntamiseen ja energian varastointiin liittyvien verojen ja maksujen kustannuksia voidaan vähentää, ja poistamaan varastointihankkeiden mahdollisen kaksinkertaisen verotuksen direktiivin 2003/96/EY tulevan tarkistamisen yhteydessä; muistuttaa, että on tärkeää varmistaa eri kuljetus- ja varastointijärjestelmien täysi yhteentoimivuus, mukaan lukien järjestelmät, joilla on rajatylittävää merkitystä ja jotka on liitetty kolmansiin maihin; kehottaa komissiota tarkistamaan kyseistä direktiiviä välttäen samalla kohtuuttomia markkinavääristymiä muiden energialähteiden kustannuksella ja kielteisiä vaikutuksia kuluttajiin;

29. kehottaa jäsenvaltioita parantamaan pääoman saantia kaikissa energian varastointihankkeissa painottaen olemassa olevan infrastruktuurin nykyaikaistamista; kehottaa komissiota ottamaan edelleen huomioon tarpeen ottaa käyttöön varastointi-infrastruktuureja seuraavassa yhteistä etua koskevien hankkeiden luettelossa ja ympäristönsuojeluun ja energia-alalle annettavaa valtiontukea koskevien suuntaviivojen tarkistamisessa;

30. panee huolestuneena merkille EU:n suuren riippuvuuden litiumioniakkujen tuonnista; suhtautuu siksi myönteisesti akkuja koskevassa strategisessa toimintasuunnitelmassa ([24]) esitettyyn lähestymistapaan, erityisesti raaka-ainelähteiden monipuolistamiseen, vaihtoehtojen kehittämiseen harvinaisille maametalleille, EU:n kauppapolitiikan täysimääräiseen hyödyntämiseen kestävän ja varman tarjonnan varmistamiseksi, kiertotalouden kannustimien kehittämiseen sekä EU:n akkualan yhteenliittymän perustamiseen;

31. muistuttaa, että Power-to-X-muuntamisteknologialla voi olla täydentävä rooli verkkojen tasapainottamisessa infrastruktuurin pullonkaulojen poistamiseksi, energian siirrossa sekä lämmön ja sähkön joustavuudessa ja kausittaisessa varastoinnissa, koska ne on helppo integroida olemassa olevaan infrastruktuuriin; on vakuuttunut siitä, että nämä teknologiat auttavat lisäämään uusiutuvien energialähteiden osuutta sähköntuotannossa; panee merkille tarpeen kehittää vedyn varastointikapasiteettia;

32. muistuttaa verkko-operaattoreiden välisten yhteenliitäntöjen ja yhteistyön tärkeydestä; suhtautuu myönteisesti asetuksen (EU) 2019/943 mukaisten alueellisten koordinointikeskusten perustamiseen; katsoo, että siirtoverkonhaltijoiden olisi noudatettava yhdennettyä ja monialaista lähestymistapaa verkkojen tulevaan suunnitteluun sekä johdonmukaisuutta ilmasto- ja energiatavoitteiden ja kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien kanssa;

33. korostaa sellaisen ”monisuuntaisen” järjestelmän etuja, jossa kuluttajilla on aktiivinen rooli energiantuottajina; muistuttaa, että jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikilla kansalaisilla on oikeus tuottaa, kuluttaa ja varastoida omaa energiaansa yksin tai yhteisönä, ja korostaa tässä yhteydessä joustovaihtoehtojen merkitystä siirryttäessä tarjontalähtöisestä

([24]) Komission 17. toukokuuta 2018 antaman tiedonannon ”Eurooppa liikkeellä: Kestävä liikkuvuus Euroopassa: turvallinen, verkottunut ja puhdas liikenne” (COM(2018)0293) liite II.

energiajärjestelmästä kysyntälähtöiseen energiajärjestelmään, jotta aktiiviset kuluttajat voivat osallistua kulutusjoustoon digitaalisten ratkaisujen avulla täysin yleisen tietosuoja-asetuksen ([25]) mukaisesti; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tutkimaan tapoja kannustaa edelleen kysyntäpuolen joustavuuteen perustuvien eurooppalaisten markkinoiden kehittämistä muun muassa ottamalla käyttöön yhteiset standardit loppukäytön joustavuudelle sekä arvioimalla mahdollisia hyötyjä ja vaikutuksia energiajärjestelmien kustannuksiin; suhtautuu myönteisesti joustaviin integroituihin energiajärjestelmiin, joilla pyritään optimoimaan kaukolämmitys-/jäähdytysala, sekä erittäin tehokkaan ja joustavan yhteistuotannon käyttöön, jolla edistetään sähköverkon tasapainottamista, uusiutuvien energialähteiden kustannustehokasta käyttöä ja hukkalämmön integrointia paikallisella/alueellisella tasolla; kehottaa panemaan nopeasti täytäntöön direktiivin (EU) 2019/944 ja sen kulutusjoustoa koskevat säännökset;

34. painottaa merkitystä, joka sähköisellä liikkuvuudella voi olla sähkö- ja liikennealojen älykkään yhdentymisen muotona, sillä se vapauttaa joustokapasiteettia; korostaa, että liikennealan sähköistäminen voi lisätä unionin strategista energiaomavaraisuutta, koska se vähentää fossiilisten tuontipolttoaineiden tarvetta; korostaa kaksisuuntaisen latauksen teknologioiden käyttöönoton varastointi- ja joustopotentiaalia ja toteaa, että se edellyttää energiajärjestelmien ja sähköajoneuvojen yhteentoimivuutta;

35. muistuttaa, että on tärkeää puuttua energia-alan kyberturvallisuusriskeihin energiajärjestelmien häiriönsietokyvyn varmistamiseksi; korostaa, että verkkoon liitettyjen tuotteiden, kuten lämmityslaitteiden, sähköajoneuvojen ja älykkäiden mittareiden, kasvava määrä voi lisätä sähköjärjestelmään kohdistuvien kyberturvallisuushyökkäysten riskiä; kehottaa komissiota puuttumaan nopeasti kyberturvallisuusriskeihin asettamalla verkkoon liitetyille tuotteille korkeatasoisen kyberturvallisuussuojan kyberturvallisuutta koskevan sähköverkkosäännön yhteydessä;

36. korostaa, että uusiutuvampi, hajautetumpi ja paremmin integroitu energiajärjestelmä edellyttää energiankysynnän parempaa ennustamista ja eri energiankantajien tarjonnan ja varastoinnin parempaa reaaliaikaista yhteensovittamista; korostaa tässä yhteydessä tilastollisten ja ilmatieteellisten tietojen käsittelyn digitalisoinnin ratkaisevaa merkitystä; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita luomaan digitaalisten energiateknologioiden sisämarkkinat samalla, kun suojellaan kuluttajien yksityisyyttä ja henkilötietoja; kannustaa jäsenvaltioita ottamaan käyttöön älyvalmiusindikaattorin, joka on kehitetty osana rakennusten energiatehokkuudesta annettua direktiiviä 2010/31/EU ([26]), jotta voidaan hyödyntää kysyntäpuolen joustopotentiaalia rakennusalalla; korostaa, että tämä edellyttää enemmän yhteisiä tiedonvaihtostandardeja; suhtautuu myönteisesti komission aikomukseen hyväksyä energian digitalisointia koskeva toimintasuunnitelma, jolla edistetään EU:n teknologista johtoasemaa ja mahdollistetaan integroidumpi energiajärjestelmä, joka sisältää älykkäitä ratkaisuja tietyillä aloilla (kuten älykkäät sähköverkot, tehokkaampi ja turvallisempi liikenne ja energiansäästö rakennuksissa), ja lisätä rahoitusta vuosiksi 2021–2027;

37. nostaa jälleen esiin energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston tärkeän tehtävän energiajärjestelmien integroinnissa ja EU:n energialainsäädännön täytäntöönpanossa; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan, että virastolla on riittävät resurssit tehtäviensä hoitamiseen;

Energian saatavuuden ja kohtuuhintaisuuden varmistaminen kaikille kansalaisille ja yrityksille

38. muistuttaa, että EU:n energia-alan toimien ensisijaisena tavoitteena on varmistaa markkinoiden moitteeton toiminta ja tarve suojella ja parantaa ympäristöä; kehottaa komissiota toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet energiamarkkinoiden moitteettoman toiminnan turvaamiseksi, varmistamaan energian sisämarkkinoita koskevan säännöstön, myös puhtaan energian säädöspaketin, täysimääräisen täytäntöönpanon, jotta kuluttajien oikeudet kaasu- ja kaukolämpöalalla voidaan yhdenmukaistaa sähkönkuluttajien oikeuksien kanssa ja auttaa heitä edistämään talouden hiilestä irtautumista; korostaa, että on tärkeää ohjata asiakkaita kohti energiatehokkainta ja kustannustehokkainta hiilestä irtautumisen vaihtoehtoa sellaisten hintojen perusteella, jotka heijastavat asianmukaisesti käytetyn energiankantajan kaikkia kustannuksia; suhtautuu myönteisesti aloitteeseen tarkistaa direktiivi 2003/96/EY ja muuttaa se välineeksi, jolla veropolitiikka mukautetaan vuosien 2030 ja 2050 energia- ja ilmastotavoitteisiin; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ottamaan ilmastotavoitteet mukaan tähän

([25]) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27. huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

([26]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2010/31/EU, annettu 19 päivänä toukokuuta 2010, rakennusten energiatehokkuudesta (EUVL L 153, 18.6.2010, s. 13).

direktiiviin; korostaa tarvetta tarkistaa sen soveltamisalaa ja erottaa toisistaan fossiiliset kaasut, vähähiiliset kaasut ja uusiutuvat kaasut kestävien vaihtoehtojen kehittämisen tukemiseksi; kehottaa jäsenvaltioita poistamaan perusteettomat verot ja maksut verotuksen yhdenmukaistamisen varmistamiseksi, puhtaiden innovatiivisten teknologioiden edistämiseksi ja kilpailukykyisten energiakustannusten varmistamiseksi Euroopassa; kehottaa jäsenvaltioita pyrkimään fossiilisten polttoaineiden suorien ja välillisten tukien asteittaiseen poistamiseen;

39. yhtyy komission analyysisiin, joka koskee tarvetta jatkaa työtä fossiilisille polttoaineille myönnettävien tukien poistamiseksi asteittain, tarvetta antaa johdonmukaisempia hintasignaaleja eri energia-aloilla ja jäsenvaltioissa, epäjohdonmukaisuudesta sähköasiakkaiden korkeiden muiden kuin energiaan liittyvien maksujen suhteen sekä siitä, että ulkoisia kustannuksia ei ole sisällytetty hintoihin; kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita korjaamaan tiedossa olevat ongelmat tehokkailla sääntelytoimilla;

40. on vakuuttunut siitä, että energiankuluttajia on kannustettava aktiivisempaan toimintaan; pitää myönteisenä direktiivin (EU) 2019/944 uusien säännösten voimaantuloa, sillä niiden ansiosta aktiiviset kuluttajat voivat osallistua täysimääräisesti markkinoille ja hyötyä toiminnastaan; kehottaa komissiota arvioimaan jäljellä olevia esteitä, jotta voidaan helpottaa itse tuotetun uusiutuvan energian kulutusta ja uusiutuvaa energiaa tuottavien yhteisöjen kehittämistä erityisesti pienituloisissa tai haavoittuvassa asemassa olevissa kotitalouksissa ja teollisten kuluttajien keskuudessa; kehottaa antamaan avointa tietoa energiavalintojen ilmastovaikutuksista osana suunniteltua kuluttajatiedotuskampanjaa;

41. korostaa kuluttajien vaikutusmahdollisuuksia integroiduissa uusiutuviin energialähteisiin perustuvissa järjestelmissä energian tuottamiseksi, kuluttamiseksi, varastoimiseksi ja myymiseksi; katsoo, että ne tarjoavat myös uusiutuvaa energiaa tuottaville yhteisöille mahdollisuuksia edistää energiatehokkuutta kotitalouksissa ja auttaa torjumaan energiaköyhyyttä;

42. nostaa jälleen esille energiayhteisöjen ja mikroverkkojen potentiaalin kestävämmän energian saatavuuden kehittämisessä erityisesti syrjäseuduilla, saarialueilla ja syrjäisimmillä alueilla; korostaa tarvetta varmistaa näiden alueiden integrointi Euroopan laajuisiin energiaverkkoihin ja kehittää hankkeita, joilla saarista tai saariryhmistä tehdään energiaomavaraisia uusiutuvien lähteiden avulla, kuten Horisontti 2020 -puiteohjelman Tilos-hanke on osoittanut;

43. kehottaa komissiota ehdottamaan sääntöjä, joiden nojalla kansalaisten energiayhteisöt voivat osallistua paremmin energiajärjestelmien integrointiin esimerkiksi kaukolämpöverkkoon liittymisen, kulkuvälineiden sähkölatauksen, varastoinnin tai kulutusjoustoon tarkoitettujen laitteiden välityksellä samalla, kun ne tuottavat uusiutuvaa energiaa;

Euroopan johtoaseman varmistaminen kestävien ja uusiutuvien energiateknologioiden alalla

44. muistuttaa, että yksi energiaunionin tavoitteista on vähentää riippuvuuttamme tuonnista ja varmistaa toimitusvarmuus ja teknologiariippumattomuus; kehottaa EU:ta ottamaan oppia nykyisestä talouskriisistä ja pyrkimään siihen, että strategisten arvoketjujen riippumattomuutta lisätään; katsoo, että synergioiden luominen voi auttaa tämän tavoitteen saavuttamisessa;

45. korostaa, että on tärkeää laajentaa eurooppalaisten teknologioiden kilpailukykyä, jotta edistetään EU:n riippumattomuutta strategisella energia-alalla; kehottaa komissiota tukemaan tutkimusta ja innovointia erilaisten rakenneja alakohtaisten rahastojen kautta; muistuttaa unionin maailmanlaajuisesta johtoasemasta päästöjen satelliittimittausteknologioiden ja erityisesti Copernicuksen ilmakehän seurantapalvelujen aloilla; muistuttaa Euroopan keskipitkien sääennusteiden keskuksen asiantuntemuksesta sään ennustamisessa ja siten energian kysynnän vaihtelujen ennakoimisessa; kehottaa komissiota harkitsemaan sellaisten teknologioiden tukemista edelleen, joilla edistetään ilmaston kannalta kestävää ja integroitua energiajärjestelmää, myös aloilla, joilla Euroopalla on maailmanlaajuinen johtoasema ja kotimaiset arvoketjut;

46. panee huolestuneena merkille, että energiaunionin tilaa koskevan vuoden 2020 kertomuksen päätelmissä korostetaan puhtaiden energiateknologioiden alalla tehtyjen tutkimus- ja innovointi-investointien vähenemistä; muistuttaa, että EU:n tuki tutkimukselle ja innovoinnille, erityisesti disruptiiviselle innovoinnille, on ratkaisevan tärkeää; pitää myönteisenä tutkimuksen määrärahojen lisäämistä Horisontti Eurooppa -puiteohjelmassa ja eurooppalaisen tutkimusalueen perustamista;

47. korostaa oikeudenmukaisen siirtymän tarvetta ja kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita käsittelemään energia-alan rakenteellisia muutoksia kaikissa asiaankuuluvissa lainsäädäntöehdotuksissa, jotta helpotetaan siirtymistä ilmastoneutraaliuteen; toistaa uudessa vihreän kehityksen ohjelmassa esitetyn lupauksen, jonka mukaan ketään ei saa jättää jälkeen; toteaa

tässä yhteydessä, että on äärimmäisen tärkeää muuntaa työntekijöiden taitoja aloilla, jotka ovat vaarassa kadota vihreän siirtymän myötä; korostaa energiajärjestelmien integrointia koskevan vakiintuneen eurooppalaisen asiantuntemuksen arvoa ja kehottaa jäsenvaltioita arvostamaan tätä asiantuntemusta ja auttamaan sen siirtämisessä fossiilisesta energia-alasta ilmastoneutraaliin integroituun energiajärjestelmään;

48. korostaa seuraavia uraauurtavia prosessi-innovointeja ja -teknologioita, joita on edelleen parannettava kiertotalouden ja tehokkaan alojen yhdentymisen strategian näkökulmasta:

a) korkea tehokkuus ja uusiutuviin energialähteisiin perustuva vetypohjainen teräksentuotanto, jossa yhdistyvät teräksen kierrätys ja pysyvien rautamuottien tuotanto

b) kaukolämmitys maanalaisen kuljetuksen hukkalämmön avulla

c) älykäs lataus ja liikennemuotosiirtymä

d) petrokemian ja agrokemian tuotteiden ja niihin liittyvien prosessien kestävä korvaaminen

e) akkujen tuotannon ja kierrätyksen uusi sukupolvi

f) datakeskuksissa käytettävät nestemäiset upotustekniikat, jotka vähentävät merkittävästi energiantarvetta ja hukkalämpöä;

49. pitää myönteisinä strategisia arvoketjuja koskevia aloitteita; kehottaa tunnustamaan uusiutuvan energian teknologiat strategiseksi arvoketjuksi ja perustamaan yhteenliittymän tukemaan toimia näiden teknologioiden laajentamiseksi sekä laatimaan prosessin ja energiatehokkuuden parantamista koskevan aloitteen; kehottaa komissiota varmistamaan kaikkien yhteenliittymien avoimen hallinnon, mihin kuuluu pk-yritysten, kansalaisyhteiskunnan, valtiosta riippumattomien järjestöjen ja riippumattomien asiantuntijoiden osallistuminen, samalla kun taataan maantieteellinen monimuotoisuus;

o

o o

50. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.